

Міністерство освіти і науки України
 Львівський національний університет імені Івана Франка
 Відокремлений структурний підрозділ
 «Педагогічний фаховий коледж
 Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора

«31» серпня 2021 р.

О. І. Сурмач

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогіка сімейного виховання

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Спеціальність **012 Дошкільна освіта**

Статус дисципліни вибіркова

Нормативна (вибіркова)

Циклова комісія **викладачів педагогічно-психологічних та соціальних дисциплін**

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	II	III-й	90 / 3	54	26		6	2 2	36	-	III	-
Заочна	II	III-й	90 / 3	12	8		2	2	78	-	III	-

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки **фахового молодшого бакалавра**.

освітньо-професійний ступінь

Розробник:

Г.В.Подановська

Затверджено на засідання циклової комісії.

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Голова циклової комісії Р.І. Михайлишин

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіки сімейного виховання» - засвоєння та оволодіння фактичним матеріалом про місце і роль сім'ї у вихованні молодого покоління, формуванні у майбутніх вихователів знань, вмінь та навичок роботи у дошкільному закладі, соціальних педагогів з батьками через засвоєння нормативних і методичних засад.

Предметом вивчення дисципліни є методи та форми організації педагогічної взаємодії закладів дошкільної освіти з сім'єю, спрямованої на різнобічний розвиток дитини дошкільного віку.

Завдання:

- дати знання про тенденції та закономірності розвитку загальної педагогіки про роль сім'ї у вихованні дітей;
- розкрити соціальну та виховну значущість ролі вихователя, соціального педагога у роботі школи, сім'ї, громадськості;
- навчити студентів оперувати педагогічними категоріями і розуміти їх;
- ознайомити майбутнього вихователя зі змістом і методикою виховання дітей в сім'ї;
- формувати моральні цінності педагогічної професії та відповідних якостей педагога.

Заплановані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- керівні положення про побудову навчально-виховного процесу у дошкільному закладі та суспільства в цілому;
- основи діяльності, функції та повноваження вихователя;
- методику підготовки та проведення індивідуальних, колективних, групових форм роботи з батьками.

вміти:

- твердо використовувати кращі надбання педагогічної спадщини під час розв'язання сучасних актуальних проблем;
- самостійно працювати з педагогічною, довідковою, методичною літературою;
- розв'язувати виховні педагогічні ситуації;
- готувати та розробляти презентаційний матеріал;
- аналізувати та використовувати передовий педагогічний досвід у процесі підготовки повідомлень, рефератів, доповідей, творчих робіт.

Набудуть компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Результати навчання:

РН4 Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм

РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур

РН19 Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи сімейного виховання. Сімейне виховання на сучасному етапі.

Тема 1. Історія розвитку сімейного виховання.

Характеристика сімейної політики і демографії в Україні. Тенденції сучасного сімейного виховання. Сімейне виховання і сімейне право.

Тема 2. Сучасні концепції родинного виховання.

Практичне заняття. Концепція «Сім'я і родинне виховання»: основні положення, основні завдання родинно-сімейного виховання, шляхи реалізації концепції. Концепція «Щаслива родина»: мета, основні принципи сімейного виховання, проблеми сімейного виховання на сучасному етапі, шляхи і способи їх розв'язання, науково-методичне забезпечення реалізації концепції, очікувані результати.

Тема 3. Сім'я як основа соціалізації особистості.

Визначення основних понять. Роль родини у процесі соціалізації особистості. Сімейне виховання та його особливості. Педагогічні проблеми сучасної сім'ї.

Тема 4. Погляди В.О.Сухомлинського на сімейне виховання.

Семінарське заняття. Життєвий та творчий шлях Василя Олександровича Сухомлинського. Погляди В.О. Сухомлинського на сімейне виховання у книзі «Батьківська педагогіка». Трудове виховання дітей в сім'ї. Виховання громадянина-патріота в сім'ї. Виховання дітей засобами природи. «Серце віддаю дітям» – книга творчості та безцінних педагогічних ідей педагога-гуманіста В.О. Сухомлинського. Погляди В.О. Сухомлинського на проблеми сімейного виховання.

Тема 5. Актуальні завдання сучасного українського родинно-сімейного виховання.

Актуальні завдання сучасного родинного виховання. Національно-етнічне відродження в родині. Демократизація родинного життя. Виховання працьовитості. «Українська душа» і сімейне виховання.

Тема 6. Функції сучасної сім'ї.

Семінарське заняття. Репродуктивна функція. Комунікативна функція. Психологічний клімат сім'ї. Виховна функція. Рекреативна функція. Функція психологічного захисту.

Тема 7. Типологія сімей.

Типи родин залежно від виконуваних ними функцій. Типології сім'ї на основі особливостей спілкування і міжособистісних стосунків. Типологізація родин на основі аналізу наслідків впливу на формування соціальних навичок дитини.

Тема 8-9. Принципи та стилі сімейного виховання.

Реалізація принципів сімейного виховання. Загальні та специфічні принципи у сімейному вихованні.

Семінарське заняття. Поняття стилю сімейного виховання. Потуральний стиль сімейного виховання. Змагальний стиль сімейного виховання. Розважливий стиль сімейного виховання. Запобігливий стиль сімейного виховання. Контролюючий стиль сімейного виховання. Співчутливий стиль сімейного виховання. Гармонійний стиль сімейного виховання.

Тема 10. Родинний аспект змісту виховання.

Сім'я, як елемент суспільного організму. Двоєдина природа родини. Деякі традиційні особливості української родини. Ціннісні засади української родини.

Тема 11. Роль батьківського спілкування у вихованні дитини.

Семінарське заняття. Батьківське спілкування: поняття, функції та компоненти. Культура батьківського спілкування. Типи неправильного виховання дітей в сім'ї. Умови успішного виховання дітей в сім'ї.

Тема 12. Вибір оптимальної моделі побудови сімейних стосунків для ефективного розвитку дитини.

Види шлюбів. Модель побудови сімейних стосунків. Кризові періоди у родині.

Тема 13. Проблемна сім'я як об'єкт соціальної роботи.

Семінарське заняття. Соціально-педагогічна діяльність соціального педагога в роботі з родиною. Її мета, завдання соціальних служб для молоді у роботі з сім'єю. Програма допомоги родині. Взаємодія соціального педагога з соціальними службами, організаціями й установами. Напрями та зміст роботи соціального педагога з проблемними сім'ями.

Тема 14. Конфлікти у сім'ї. Шляхи розв'язання.

Типові міжособистісні конфлікти одружених. Характеристика кризових періодів розвитку сімейних стосунків. Характеристика конфліктів між батьками та дітьми. Психологічні характеристики підліткових конфліктів. Основні напрями профілактики конфліктів між батьками та дітьми.

Тема 15. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовий модуль 2. Сім'я і вихователь у дошкільному закладі освіти.

Тема 16. Методика сімейного виховання.

Вплив родини на розвиток особистості дитини. Умови ефективного сімейного виховання. Завдання, зміст і методика виховання дітей у родині.

Тема 17. Значення гри та іграшки у вихованні дитини в сім'ї.

Семінарське заняття. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини. Класифікації дитячих ігор, сучасні підходи до класифікації дитячих ігор. Роль ігрової діяльності у розвитку творчих та розумових здібностей дитини. Комп'ютерні ігри, їх позитивний та негативний вплив на дитину. Виховна і освітня цінність іграшки. Види дитячих іграшок. Вимоги до іграшок. Гра та іграшка у сімейному вихованні.

Тема 18-19. Характер дитячо-батьківських відносин у сучасних сім'ях. Зміст і методи сімейного виховання.

Залежність відносин між батьками і дітьми від певних факторів. Причини виникнення труднощів у дитячо-батьківських відносинах.

Семінарське заняття. Методи і засоби виховання дітей у родині. Характеристика методів формування свідомості особистості. Характеристика методів формування досвіду поведінки. Характеристика методів стимулювання діяльності й поведінки. Загальні умови вибору і застосування методів батьківського виховання.

Тема 20. Роль казки у вихованні дошкільників.

Семінарське заняття. Своєрідні значення казки у родинному вихованні дітей. Види казок. Різновиди українських казок, їх морально-виховний зміст. Значення казки у вихованні дитини. Казкотерапія у сімейному вихованні. Драматизація-розігрування та інсценізація казок у домашніх умовах.

Тема 21. Напрями сімейного виховання. Розумове та трудове виховання умовах домашнього виховання.

Напрямки виховання - складові компоненти змісту сімейного виховання. Громадянська, правова, економічна, екологічна, статева освіта дітей. Розвиток теорії розумового виховання. Підходи до розумового виховання дитини в домашніх умовах. Зміст та засоби розумового виховання. Зміст та засоби трудового виховання дитини в домашніх умовах.

Тема 22. ЗМІ та художня книга у сімейному вихованні.

Семінарське заняття. Роль преси та телебачення у формуванні політичної культури громадянина. Телевізійні програми для сім'ї. Значення художньої літератури у становленні особистості дитини. Роль книги у сімейному вихованні дітей.

Тема 23. Економічне та екологічне виховання в домашніх умовах.

Підходи до економічного виховання дитини в домашніх умовах. Зміст та засоби економічного виховання. Сутність та засоби екологічного виховання в родині. Здоров'язбережувальні технології виховання дитини вдома. Виховання у дітей культури життєдіяльності та шанобливого ставлення до природи.

Тема 24. Естетичне виховання в домашніх умовах.

Семінарське заняття. Підходи до естетичного виховання дитини в домашніх умовах. Зміст та засоби естетичного виховання. Естетизація побуту як засіб естетичного виховання дитини вдома. Роль мистецтва та художньо-естетичної діяльності у розвитку естетичної культури дітей. Види мистецької діяльності в домашніх умовах.

Тема 25. Масові форми роботи з батьками.

Характеристика масових форм взаємодії із батьками: лекції (педагогічні лекторії), конференції, круглі столи, батьківські збори. Нетрадиційні форми співпраці ДНЗ з батьками.

Тема 26. Контроль знань матеріалу модуля № 2.

Тема 27. Підсумкове заняття. Круглий стіл на тему: «Сімейне виховання - проблема сьогодення».

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин									
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
III семестр										
Змістовий модуль I. Основи сімейного виховання. Сімейне виховання на сучасному етапі										
Тема 1. Історія розвитку сімейного виховання. <i>Самостійна робота.</i> Історичні етапи розвитку шлюбних стосунків.	4	2			2	7	2			5
Тема 2. Сучасні концепції родинного виховання	2			2						
Тема 3. Сім'я як основа соціалізації особистості. <i>Самостійна робота.</i> Сім'я - основний інститут виховання особистості.	4	2			2	5				5
Тема 4. Погляди В.О.Сухомлин-	2			2		2			2	

ського на сімейне виховання.									
Тема 5. Актуальні завдання сучасного українського родинно-сімейного виховання. <i>Самостійна робота.</i> Скласти термінологічний словник визначень базових понять сімейної педагогіки.	5	2			3	6			6
Тема 6. Функції сучасної сім'ї. <i>Самостійна робота.</i> Написати педагогічний твір на тему: «Традиції виховання у власній родині».	5			2	3	5			5
Тема 7. Типологія сімей.	2	2							
Тема 8-9. Принципи та стилі сімейного виховання. <i>Самостійна робота.</i> Особливості та перспективи розвитку сучасної родини.	6	2		2	2	7	2		5
Тема 10. Родинний аспект змісту виховання	2	2							
Тема 11. Роль батьківського спілкування у вихованні дитини. <i>Самостійна робота.</i> Культура батьківського спілкування.	4			2	2	5			5
Тема 12. Вибір оптимальної моделі побудови сімейних стосунків для ефективного розвитку дитини. <i>Самостійна робота.</i> Народна педагогіка про роль батька і матері у вихованні дитини	4	2			2	5			5
Тема 13. Проблемна сім'я як об'єкт соціальної роботи.	2			2					
Тема 14. Конфлікти у сім'ї. Шляхи розв'язання. <i>Самостійна робота.</i> Конфлікти між батьками – підґрунтя конфліктів з дітьми.	4	2			2	5			5
Тема 15. Модульна контрольна робота № 1.	2			2					
Змістовий модуль 2. Сім'я і вихователь у дошкільному закладі освіти.									
Тема 16. Методика сімейного виховання.	2	2							
Тема 17. Значення гри та іграшки у вихованні дитини в сім'ї. <i>Самостійна робота.</i> Скласти картотеку ігор для дітей 3-4 років.	5			2	3	5			5
Тема 18-19. Характер дитячо-батьківських відносин у сучасних сім'ях. Зміст і методи сімейного виховання. <i>Самостійна робота.</i> Виявлення і розвиток у дітей творчих здібностей.	6	2		2	2	7	2		5
Тема 20. Роль казки у вихованні дошкільників. <i>Самостійна робота.</i> Значення різних видів казок у	4			2	2	5			5

вихованні дитини										
Тема 21. Напрями сімейного виховання. Розумове та трудове виховання .умовах домашнього виховання. <i>Самостійна робота.</i> Підготувати завдання для розвитку кмітливості та інтелектуальних здібностей дитини дошкільного віку.	5	2			3	8	2			6
Тема 22. ЗМІ та художня книга у сімейному вихованні. <i>Самостійна робота.</i> Вимоги до гігієни перегляду телепередач.	4			2	2	5				5
Тема 23. Економічне та екологічне виховання в домашніх умовах. <i>Самостійна робота.</i> Розробити зміст бесіди із дитиною 3-х років, яка сприяє розвитку почуття любові до природи рідного краю.	5	2			3	6				6
Тема 24. Естетичне виховання в домашніх умовах. <i>Самостійна робота.</i> Скласти перелік заходів для сім'ї, які спрямовані на естетичний розвиток дитини	5			2	3	5				5
Тема 25. Масові форми роботи з батьками.	2	2								
Тема 26. Контроль знань матеріалу модуля № 2.	2			2		2			2	
Тема 27. Підсумкове заняття. Круглий стіл на тему: «Сімейне виховання - проблема сьогодення».	2			2						
Разом за I семестр	90	26		28	36	90	8		4	78

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання

II семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
III семестр		
1	Тема1.Історія розвитку сімейного виховання. Характеристика сімейної політики і демографії в Україні. Тенденції сучасного сімейного виховання. Сімейне виховання і сімейне право.	2
2	Тема 3. Сім'я як основа соціалізації особистості. Визначення основних понять. Роль родини у процесі соціалізації особистості. Сімейне виховання та його особливості. Педагогічні проблеми сучасної сім'ї.	2
3	Тема 5. Актуальні завдання сучасного українського родинно-сімейного виховання. Актуальні завдання сучасного родинного виховання. Національно-етнічне відродження в родині. Демократизація родинного життя. Виховання працьовитості. «Українська душа» і сімейне виховання.	2
4	Тема 7. Типологія сімей. Типи родин залежно від виконуваних ними функцій. Типології сім'ї на основі особливостей спілкування і міжособистісних стосунків. Типологізація родин на основі аналізу	2

	наслідків впливу на формування соціальних навичок дитини	
5	Тема 8. Принципи та стилі сімейного виховання. Реалізація принципів сімейного виховання. Загальні та специфічні принципи у сімейному вихованні.	2
6	Тема 10. Родинний аспект змісту виховання. Сім'я, як елемент суспільного організму. Двоєдина природа родини. Деякі традиційні особливості української родини. Ціннісні засади української родини.	2
7	Тема 12. Вибір оптимальної моделі побудови сімейних стосунків для ефективного розвитку дитини. Види шлюбів. Модель побудови сімейних стосунків. Кризові періоди у родині.	2
8	Тема 14. Конфлікти у сім'ї. Шляхи розв'язання. Типові міжособистісні конфлікти одружених. Характеристика кризових періодів розвитку сімейних стосунків. Характеристика конфліктів між батьками та дітьми. Психологічні характеристики підліткових конфліктів. Основні напрями профілактики конфліктів між батьками та дітьми.	2
9	Тема 16. Методика сімейного виховання. Вплив родини на розвиток особистості дитини. Умови ефективного сімейного виховання. Завдання, зміст і методика виховання дітей у родині.	2
10	Тема 18. Характер дитячо-батьківських відносин у сучасних сім'ях. Зміст і методи сімейного виховання. Залежність відносин між батьками і дітьми від певних факторів. Причини виникнення труднощів у дитячо-батьківських відносинах.	2
11	Тема 21. Напрями сімейного виховання. Розумове та трудове виховання в умовах домашнього виховання. Напрямки виховання - складові компоненти змісту сімейного виховання. Громадянська, правова, економічна, екологічна, статева освіта дітей. Розвиток теорії розумового виховання. Підходи до розумового виховання дитини в домашніх умовах. Зміст та засоби розумового виховання. Зміст та засоби трудового виховання дитини в домашніх умовах.	2
12	Тема 23. Економічне та екологічне виховання в домашніх умовах. Підходи до економічного виховання дитини в домашніх умовах. Зміст та засоби економічного виховання. Сутність та засоби екологічного виховання в родині. Здоров'язбережувальні технології виховання дитини вдома. Виховання у дітей культури життєдіяльності та шанобливого ставлення до природи.	2
13	Тема 25. Масові форми роботи з батьками. Характеристика масових форм взаємодії із батьками: лекції (педагогічні лекторії), конференції, круглі столи, батьківські збори. Нетрадиційні форми співпраці ДНЗ з батьками.	2
	Разом за III семестр	26

**Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання
III семестр**

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку сімейного виховання. Характеристика сімейної політики і демографії в Україні. Тенденції сучасного сімейного виховання. Сімейне виховання і сімейне право.	2
2	Тема 8. Принципи та стилі сімейного виховання. Реалізація принципів сімейного виховання. Загальні та специфічні принципи у сімейному вихованні.	2
3	Тема 18. Характер дитячо-батьківських відносин у сучасних	2

	сім'ях. Зміст і методи сімейного виховання. Залежність відносин між батьками і дітьми від певних факторів. Причини виникнення труднощів у дитячо-батьківських відносинах.	
4	Тема 21. Напрями сімейного виховання. Розумове та трудове виховання в умовах домашнього виховання. Напрямки виховання - складові компоненти змісту сімейного виховання. Громадянська, правова, економічна, екологічна, статеві освіта дітей. Розвиток теорії розумового виховання. Підходи до розумового виховання дитини в домашніх умовах. Зміст та засоби розумового виховання. Зміст та засоби трудового виховання дитини в домашніх умовах.	2
	Разом за III семестр	8

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
III семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
III семестр		
1	Тема 2. Сучасні концепції родинного виховання	2
2	Тема 4. Погляди В.О.Сухомлин-ського на сімейне виховання	2
3	Тема 6. Функції сучасної сім'ї.	2
4	Тема 9. Принципи та стилі сімейного виховання.	2
5	Тема 11. Роль батьківського спілкування у вихованні дитини.	2
6	Тема 13. Проблемна сім'я як об'єкт соціальної роботи.	2
7	Тема 15. Модульна контрольна робота № 1.	2
8	Тема 17. Значення гри та іграшки у вихованні дитини в сім'ї.	2
9	Тема 19. Характер дитячо-батьківських відносин у сучасних сім'ях. Зміст і методи сімейного виховання.	2
10	Тема 20. Роль казки у вихованні дошкільників.	2
11	Тема 22. ЗМІ та художня книга у сімейному вихованні.	2
12	Тема 24. Естетичне виховання в домашніх умовах.	2
13	Тема 26. Контроль знань матеріалу модуля № 2.	2
14	Тема 27. Підсумкове заняття. Круглий стіл на тему: «Сімейне виховання - проблема сьогодення».	2
	Разом за III семестр	28

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів заочної форми навчання
III семестр**

№ з/п	Тема практичного (семінарського) заняття	Кількість годин
1	Тема 4. Погляди В.О.Сухомлин-ського на сімейне виховання	2
2	Тема 26. Контроль знань матеріалу модуля № 2.	2
	Разом за III семестр	4

**Самостійна робота
для студентів денної форми навчання
III семестр**

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин

III семестр		
1	Історичні етапи розвитку шлюбних стосунків	2
2	Сім'я - основний інститут виховання особистості.	2
3	Скласти термінологічний словник визначень базових понять сімейної педагогіки.	3
4	Написати педагогічний твір на тему: «Традиції виховання у власній родині».	3
5	Особливості та перспективи розвитку сучасної родини.	2
6	Культура батьківського спілкування.	2
7	Народна педагогіка про роль батька і матері у вихованні дитини	2
8	Конфлікти між батьками – підґрунтя конфліктів з дітьми.	2
9	Скласти картотеку ігор для дітей 3-4 років.	3
10	Виявлення і розвиток у дітей творчих здібностей.	2
11	Значення різних видів казок у вихованні дитини	2
12	Підготувати завдання для розвитку кмітливості та інтелектуальних здібностей дитини дошкільного віку.	3
13	Вимоги до гігієни перегляду телепередач.	2
14	Розробити зміст бесіди із дитиною 3-х років, яка сприяє розвитку почуття любові до природи рідного краю.	3
15	Скласти перелік заходів для сім'ї, які спрямовані на естетичний розвиток дитини	3
Разом за III семестр		36

**Самостійна робота
для студентів заочної форми навчання
III семестр**

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
III семестр		
1	Історичні етапи розвитку шлюбних стосунків	5
2	Сім'я - основний інститут виховання особистості.	5
3	Скласти термінологічний словник визначень базових понять сімейної педагогіки.	6
4	Написати педагогічний твір на тему: «Традиції виховання у власній родині».	5
5	Особливості та перспективи розвитку сучасної родини.	5
6	Культура батьківського спілкування.	5
7	Народна педагогіка про роль батька і матері у вихованні дитини	5
8	Конфлікти між батьками – підґрунтя конфліктів з дітьми.	5
9	Скласти картотеку ігор для дітей 3-4 років.	5
10	Виявлення і розвиток у дітей творчих здібностей.	5
11	Значення різних видів казок у вихованні дитини	5
12	Підготувати завдання для розвитку кмітливості та інтелектуальних здібностей дитини дошкільного віку.	6
13	Вимоги до гігієни перегляду телепередач.	5
14	Розробити зміст бесіди із дитиною 3-х років, яка сприяє розвитку почуття любові до природи рідного краю.	6
15	Скласти перелік заходів для сім'ї, які спрямовані на естетичний розвиток дитини	5
Разом за III семестр		78

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ЗАЛІК З ДИСЦИПЛІНИ

1. Характеристика сімейної політики і демографії в Україні.
2. Тенденції сучасного сімейного виховання.
3. Сімейне виховання і сімейне право.
4. Роль родини у процесі соціалізації особистості.
5. Педагогічні проблеми сучасної сім'ї.
6. Погляди В.О. Сухомлинського на сімейне виховання у книзі «Батьківська педагогіка».
7. Актуальні завдання сучасного родинного виховання.
8. Національно-етнічне відродження в родині.
9. Функції сучасної сім'ї: репродуктивна функція, комунікативна функція, психологічний клімат сім'ї, виховна функція, рекреативна функція, функція психологічного захисту.
10. Типи родин залежно від виконуваних ними функцій.
11. Типології сім'ї на основі особливостей спілкування і міжособистісних стосунків.
12. Типологізація родин на основі аналізу наслідків впливу на формування соціальних навичок дитини.
13. Поняття стилю сімейного виховання та їх характеристика.
14. Батьківське спілкування: поняття, функції та компоненти.
15. Культура батьківського спілкування. Типи неправильного виховання дітей в сім'ї. Умови успішного виховання дітей в сім'ї.
16. Вибір оптимальної моделі побудови сімейних стосунків для ефективного розвитку дитини.
17. Проблемна сім'я як об'єкт соціальної роботи.
18. Характеристика кризових періодів розвитку сімейних стосунків. Характеристика конфліктів між батьками та дітьми.
19. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини. Класифікації дитячих ігор, сучасні підходи до класифікації дитячих ігор.
20. Комп'ютерні ігри, їх позитивний та негативний вплив на дитину.
21. Виховна і освітня цінність іграшки. Види дитячих іграшок. Вимоги до іграшок. Гра та іграшка у сімейному вихованні.
22. Методи і засоби виховання дітей у родині.
23. Характеристика методів формування свідомості особистості.
24. Характеристика методів формування досвіду поведінки.
25. Характеристика методів стимулювання діяльності й поведінки.
26. Роль казки у вихованні дошкільників.
27. Напрями сімейного виховання. Розумове та трудове виховання умовах домашнього виховання.
28. ЗМІ та художня книга у сімейному вихованні.
29. Економічне та екологічне виховання в домашніх умовах.
30. Естетичне виховання в домашніх умовах.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Міні-тести до певної теми, модульна контрольна робота, залік.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів.

Поточне тестування та самостійна робота (денної форми навчання)														СРС	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T2	T4	T6	T9	T11	T13	T15	T17	T19	T20	T22	T24	T26	T27	12	100
4	4	4	4	4	4	20	4	4	4	4	4	20	4		

Поточне оцінювання

Практичні / Семінарські заняття - 12 x 4 бали = 48 балів.

МКР – 2 x 20 б = 40 балів

Самостійна робота - 12 x 0,5 = 6 балів та 3 СРС 2 бали = 12 балів.

Поточне тестування та самостійна робота (заочної форми навчання)													СРС	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
	T4										T26		50	100
	10										40			

T1, T2 ... T9 – теми змістовних одиниць

Поточне оцінювання

Практичне / Семінарське заняття - 10 балів.

МКР – 1 x 40 б = 40 балів

Самостійна робота - 50 балів.

а) науково-пошукові і творчі роботи:

- реферат (захист) -1- 10 б.
- доповідь, повідомлення (захист) -1- 5 б.
- конспектування тем, які подано на самостійне опрацювання – 1-5 б.
- написання педагогічних творів - 1- 5 б.
- складання термінологічного словника – 1- 5 б.
- розробка практичних завдань – 1-10 б.

б) індивідуальна робота:

- створення проєктів -1-10 б.

Підсумковим контролем знань студентів є залік, який виставляється на підставі отриманих упродовж семестру суми балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	відмінно	90-100	відмінно	5
B	дуже добре	81-89	добре	

С	добре	71-80		4	зараховано
D	задовільно	61-70	задовільно	3	
E	достатньо	51-60			
FX	незадовільно	21-50	незадовільно	2	не зараховано
F	незадовільно	0-20	незадовільно	2	не зараховано

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Презентації лекцій.
2. Відеозаписи виховних годин в початковій школі.
3. Робоча та навчальна програми.
4. Конспекти уроків з педагогіки сімейного виховання.
5. Підручники з педагогіки сімейного виховання.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Колбіна Л.А., Паскаль О.В. Підготовка студентської молоді до сімейного життя. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Випуск 34. Том 2. С. 75-79.
2. Маценко Л. М. Педагогіка сімейного виховання : підручник. Вид. 3-тє, доп., перероб. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 376 с.
3. Скорик Т.В. Сімейна педагогіка. Тематика практичних занять та завдань самостійної роботи для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта ». Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. 80 с.

Допоміжна

1. Алєндарь Н. І. Антонюк В. З. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Родинна педагогіка» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна освіта, за освітньою програмою 012 Дошкільна освіта. Луцьк : П.П. Іванюк В. П., 2020. 23 с.
2. Алєндарь Н. І. Комунікативна взаємодія з батьками вихованців як складова професійної компетентності майбутніх вихователів. І Міжнародна науково-практична конференція «Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації» 23-24 квітня 2020, Харків.
3. Амонашвілі Ш. Мистецтво родинного виховання: педагогічне есе. Харків: Школа, 2017. 400 с.
4. Головка М.Б., Нікіщенко Е.А. Ідеї родинної педагогіки минулого і сучасності у професійній підготовці майбутніх вихователів. *Молодий вчений*. 2018. № 10. С. 26-29.
5. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Проект / укладачі / автори : Воронов В. А., Гавриш Н. В., Канішевська Л. В. та ін. Київ, 2020. 24 с.
6. Макріді Е. Я!Я!Я! Як перевиховати егоїстичну дитину (або її батьків). Київ: Наш Формат, 2018. 328 с.
7. Олексюк О. Є. Сімейна педагогіка: навчальний посібник. Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2018. 248 с.
8. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник. 4-те видання, перероблене. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
9. Пугачова С.А. Родинне виховання в ДНЗ. *Дошкільний навчальний заклад*. 2017. № 3 [123]. С.6-14.
10. Тикоть О. Нетворкінг: соцмережі для просвіти батьків. *Палітра педагога*. 2017. № 3. С. 22-24.

10.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Скорик Т.В. Сімейна педагогіка. Тематика практичних занять та завдань самостійної роботи для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта».
[URL:http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/](http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/). (дата звернення: 06.06.2021).
2. Маценко Л. М. Педагогіка сімейного виховання.
[URL:http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/](http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/). (дата звернення: 12.06.2021).
3. Коваленко І. Й. Педагогіка сімейного виховання дітей дошкільного віку. URL:
https://dnpg.gov.ua/wpcontent/uploads/2015/12/ref_ogliad_2014_7_Pedagogika_simejnogo_vykhovania.pdf. (дата звернення: 06.06.2021).
4. Сімейне виховання - запорука психічного здоров'я дитини. URL: <https://satnivska-gromada.gov.ua/simejne-vihovannya-zaporuka-psihichnogo-zdorovya-ditini-16-23-21-10-11-2016/> (дата звернення: 13.04.2021).
5. Олексюк О. Є. Сімейна педагогіка: навч. посіб. URL: <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/>. (дата звернення: 09.05.2021).